

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування «Державні та
муніципальні фінанси»
на тему: «Бюджетна безпека України»

Виконавець:

Студент Оніщенко А.А.
Факультет ЦЗФН

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Шикіна Наталія Анатоліївна

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Дослідження проблем бюджетної безпеки України, забезпечення виконання бюджетної політики у державі, виявлення шляхів, що сприятимуть підвищенню бюджетної безпеки України.

Мета дослідження Дослідження теоретико-методологічних основ бюджетної безпеки України, моніторинг динаміки індикаторів бюджетної безпеки та оцінка його впливу на бюджетну політику держави, а також пошук шляхів покращення бюджетної політики України.

Завдання дослідження:

- дослідити сутність зовнішньої бюджетної безпеки та розкрити її місце та роль у бюджетній політиці держави;
 - з'ясувати сутність поняття бюджетна безпека; визначити основні та похідні чинники та загрози бюджетній безпеці країни;
 - визначити основні економічні інтереси України;
 - зробити аналіз індикаторів бюджетної безпеки України;
 - оцінити рівень бюджетної безпеки України;
- розглянути реальні проблеми забезпечення бюджетної безпеки нашої країни та запропонувати варіанти зміцнення бюджетної безпеки України.

Об'єкт дослідження є бюджетна система держави.

Предмет дослідження є теоретичні та прикладні засади забезпечення бюджетної безпеки України у контексті національних інтересів.

Методи дослідження При написанні магістерської роботи були використані загальнонаукові та специфічні методи дослідження, такі як порівняння (при дослідженні теоретичних та практичних основ бюджетної безпеки), аналіз (при аналітичній характеристиці складових бюджетної системи України та індикаторів бюджетної безпеки), розрахунок (при визначенні індикаторів розрахунку бюджетної безпеки),

Інформаційна база дослідження Законодавчі та нормативно-правові документи з питань бюджетної безпеки, дані Держказначейства України, статистичні та аналітичні звіти Національного банку України, дані Міністерства фінансів України та Державної служби статистики. Теоретичною основою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених із питань менеджменту, аналізу, процесів формування та нагромадження бюджетної політики.

Структура та обсяг роботи. Магістерська робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 115 сторінок. Вона містить 17 таблиць, 11 рисунків, а список використаних джерел налічує 67 позицій.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти бюджетної безпеки України»* розглянено сутність та призначення бюджетної безпеки, особливості та ознаки бюджетної безпеки, методи оцінки бюджетної безпеки.

Другий розділ *«Моніторинг бюджетної безпеки України»* складається з аналітичної характеристики складових бюджетної системи України, розглядається стан та динаміка індикаторів, а також їх аналіз та аналіз законодавчого механізму забезпечення бюджетної безпеки.

У третьому розділі *«Заходи підвищення рівня бюджетної безпеки України»* розглядаються загрози, а також запропоновані шляхи щодо зміцнення бюджетної безпеки України у контексті національних інтересів, з урахуванням досвіду іноземних країн.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Бюджетна безпека виграє ключову роль у загальному стані добробуту держави. Нові зміни у розвитку бюджетної системи вимагають розглядати бюджетну систему не з позицій традиційної теорії державних фінансів, яка робить акцент на формуванні дохідної і видаткової частини центрального і місцевих бюджетів, а також розглядає взаємодію між державними та місцевими фінансами в контексті фінансування суспільних благ, а з позицій нової теорії державних фінансів. Вона більш широко враховує взаємодію інститутів, ринків і держав, співпрацю і конкуренцію між державними й приватними учасниками, а також охоплює міжнародні й національні аспекти глобальних проблем, особливо за умов потрясінь реальної економіки і фінансових криз.
2. Бюджетна безпека – це не результат, а процес постійного вдосконалення всіх ланок ланцюга: бюджет – бюджетна політика – соціальна політика – соціальна безпека. Ефективна організація бюджетної безпеки України потребує своєчасного, повного та достовірного інформаційного забезпечення та законодавчого врегулювання. потрібно детально покращити такі елементи бюджетної безпеки як: моніторинг економічної системи держави, що виконується для вчасного запобігання, виявлення і зменшення наслідків та зовнішніх загроз бюджетної безпеки країни; створення та класифікація соціально-економічних показників, що найкраще відображають стан державної фінансової системи країни;

функціонування ефективної програми захисту суверенітету держави, направленої на попередження та захист внутрішніх та зовнішніх загроз фінансової безпеки України.

3. Формування ефективної бюджетної системи має складатися з двох етапів: створення прозорої і якісної системи управління державними фінансами і програмно-цільового бюджетування, прозорість системи і легкий доступ до оцінки бюджетних процесів зі сторони платників податків сприятиме зростанню довіри, а також привабить надійних інвесторів. При досягненні таким шляхом задовільного рівня бюджетної, фінансової та в цілому економічної безпеки держави подальші заходи державної економічної політики проводяться в рамках реалізації тактичного механізму зміцнення економічної безпеки держави та її складових, а саме бюджетної безпеки, які направлені на підтримку її належного рівня і його подальше підвищення, основними факторами результативного виконання функцій держави та зростання якості бюджетних послуг є баланс доходів і видатків бюджетних коштів, а також ефективне управління державним боргом, включаючи поступове його зменшення.

АНОТАЦІЯ

Оніщенко А.А.,
«Бюджетна безпека України»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Фінанси,
банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Державні та
муніципальні фінанси»,

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – бюджетна система України.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти: сутність бюджетної безпеки, моніторинг стану бюджетної безпеки та оцінка його впливу на бюджетну політику держави, шляхи покращення бюджетної політики України.

Проаналізовано: сутність терміну «бюджетна безпека», його місце та роль у системі бюджетної політики держави; оцінювання рівня бюджетної системи, як основного фактору розвитку соціальної безпеки країни; стан та динаміка індикаторів бюджетної безпеки країни; методи оцінювання бюджетної безпеки; аналіз законодавчого механізму забезпечення бюджетної безпеки країни; сучасні світові тенденції зміцнення бюджетної системи країни; рекомендації щодо вдосконалення бюджетної політики країни із пропорційним підвищенням бюджетної безпеки країни.

Запропоновано: здійснити структурні реформи у секторі управління загальним державним управлінням з метою підвищення ефективності використання бюджетних коштів, оптимізація структури доходів і видатків державного бюджету; поступове зменшення зовнішніх позик та дефіциту бюджету залученням іноземних інвесторів та створенням лояльних умов для малого та середнього бізнесу; забезпечити ефективність використання бюджетних інвестицій; створення та класифікація соціально-економічних показників, що найкраще відображають стан державної фінансової системи країни; здійснити перехід економіки на стадію прозорості використання бюджетних коштів, що в свою чергу підвищить рівень довіри до держави з боку платників податків.

Ключові слова:

Бюджетна безпека, бюджетна політика, фінансова безпека, соціальна безпека, боргова безпека, чинники стійкості фінансової системи.

ANNOTATION

A. Onishchenko
«Budgetary security of Ukraine»,
qualification work for a master's degree in «Finance, Banking and Insurance»
under the Master's program in «Public and Municipal Finance»,

Odessa National Economic University
Odessa, 2019

The Master's qualification work consists of three sections. The object of study is the budget system of Ukraine.

The paper deals with theoretical aspects: the essence of budget security, monitoring the state of budget security and assessing its impact on the state budget policy, ways to improve Ukraine's budget policy.

Analyzed: the essence of the term "budgetary security", its place and role in the system of budgetary policy of the state; assessing the level of the budget system as a major factor in the development of social security of the country; state and dynamics of the country's budget security indicators; methods of assessing budgetary security; analysis of the legislative mechanism for ensuring the budgetary security of the country; current world trends in strengthening the country's budget system; recommendations for improving the country's budgetary policy with a proportionate increase in the country's budgetary security.

It is proposed to: carry out structural reforms in the general government sector in order to improve the efficiency of budgetary funds utilization, optimize the structure of revenues and expenditures of the state budget; gradual reduction of external loans and budget deficits by attracting foreign investors and creating fair conditions for small and medium-sized businesses; to ensure the efficient use of budget investments; creation and classification of socio-economic indicators that best reflect the state of the country's financial system; to move the economy to the stage of transparency of the use of budget funds, which in turn will increase the level of trust in the state by taxpayers.

Keywords:

Budgetary security, budgetary policy, financial security, social security, debt security, factors of stability of the financial system.